

SVIZOVE STRANI

[novice]

4. MAJ 2006 * MORAVSKE TOPLICE

Enodnevni izobraževalni seminar območnih odborov

Izmed 92 vabljenih sindikalnih zaupnic in zaupnikov z območnih odborov Sviza Pomurje, Ormož, Lenart, Ptuj in Slovenska Bistrica jih je na izobraževalni seminar prišlo 62.

11. MAJ 2006 * NOVA GORICA

Enodnevni izobraževalni seminar območnih odborov

Sindikalni zaupniki območnih odborov Sviza Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica, Postojna, Ilirska Bistrica, Obala in Tolmin so se izobraževali na seminarju v Novi Gorici. Prišlo je 54 zaupnic in zaupnikov od 109 vabljenih.

15. MAJ 2006 * OBMOČNI ODBORI SVIZA

Volitve za 7. skupščino Sviza

Od 15. maja do 15. septembra letos potekajo volitve sindikalnih zaupnikov na ravni zavodov. Nekaj pojasnil o tem najdete v posebni rubriki.

15. MAJ 2006 * LJUBLJANA

Sviz šolskemu ministru predstavil zbrane podpise

V enem mesecu zbiranja podpisov zaposlenih v vrtcih, šolah in dijaških domovih je na Svizov naslov prispelo več kot 21 tisoč podpisov proti spremembi 46. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Branimir Štrukelj, glavni tajnik Sviza, in Marjan Gojkovič, pomočnik glavnega tajnika, sta na željo dr. Milana Zvera odnesla podpise na vpogled na šolsko ministrstvo. Ministra sta tudi opozorila, da izjemno veliko podpisov jasno kaže nasprotovanje večine zaposlenih v vrtcih, šolah in dijaških domovih njegovemu predlogu o zmanjšanju števila predstavnikov zaposlenih v svetih vrtcev in šol. Svizova predstavnika sta ministra pozvala, naj ponovno razmisli o predlaganih spremembah in naj upošteva voljo zaposlenih v vzgoji in izobraževanju, če jim res zaupa, kot to pogosto poudarja. Minister dr. Milan Zver je dan pozneje na novinarski konferenci potrdil verodostojnost podpisov.

16. MAJ 2006 * LJUBLJANA

Enodnevni izobraževalni seminar za zaupnike v visokem šolstvu in znanosti

Na zadnji izobraževalni seminar v sklopu spomladanskih seminarjev je prišlo 14 sindikalnih zaupnic in zaupnikov v visokem šolstvu in znanosti od 60 vabljenih.

16. MAJ 2006 * LJUBLJANA

Novinarska konferenca Konfederacije sindikatov javnega sektorja

Konfederacija sindikatov javnega sektorja je predstavila svoj predlog o letošnji uskladitvi plač v javnem sektorju ter predlog orientacijskih delovnih mest. Konfederacija je izrazila nestrinjanje z vladnim predlogom, da bi se plače zvišale zgolj za en odstotek. Med drugim so predlagali višje uvrstitve delovnih mest v kulturi na lestvici orientacijskih delovnih mest.

16. MAJ 2006 * LJUBLJANA

10. seja predsedstva Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih

Članice in člani predsedstva so se med drugim seznanili s predlogom o možnih konceptualnih spremembah osnovne šole. Posebno točko dnevnega reda so namenili problematiki šolskih svetovalnih delavcev v osnovnih šolah - ti se srečujejo s težavami, povezanimi z njihovim statusom - in predlagali nekatere nadaljnje skupne dejavnosti Društva šolskih svetovalnih delavcev in Svizove osnovnošolske sindikalne konference. Obravnavali so tudi predlog pravilnikov o spremembah pravilnika o normativih in standardih v osnovnih in dvojezičnih osnovnih šolah in osnovnih šolah z italijanskim učnim jezikom.

17. MAJ 2006 * LJUBLJANA

Sestanek z visokošolskim ministrom

Sviz je ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dr. Juretu Zupanu poslal odprto pismo in v njem izrazil nezadovoljstvo, ker minister s sindikatom kot pomembnim socialnim partnerjem in predstavnikom zaposlenih v visokem šolstvu ni usklajeval sprememb zakona o visokem šolstvu. Nekaj dni zatem je minister Sviz že povabil na sestanek. Na njem je predstavil novelo zakona ter osnutek Resolucije nacionalnega programa visokega šolstva za obdobje od leta 2006 do 2010. Pogovori o tej resoluciji so se nadaljevali tudi na posebnem sestanku med ministrom in predstavniki sindikata konec maja.

18. MAJ 2006 * LJUBLJANA

Sestanek Sviza in predstavnikov svetovalnih centrov

Zaposleni v svetovalnih centrih se srečujejo s težavami pri napredovanjih v nazive, kar vpliva tudi na njihove plače. Po izobrazbi so strokovni delavci enaki zaposlenim v šolah, vendar ne morejo napredovati v strokovne nazive, ker nimajo določenega krovnega ministrstva. Nazive je zaposlenim sicer v preteklosti že podelilo šolsko ministrstvo, pozneje pa je bilo njihovo napredovanje zavrnjeno z obrazložitvijo, da svetovalni centri niso zajeti v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in torej ne spadajo pod okrilje Ministrstva za šolstvo in šport. Predstavniki Sviza in svetovalnih centrov so se dogovorili, da bodo predlagali spremembo ZoFVI, in sicer tako, da bi zavodi postali del vzgoje in izobraževanja, kar bi rešilo težave, povezane z napredovanjem v strokovne nazive in plačne razrede.

22. MAJ 2006 * LJUBLJANA

5. seja predsedstva Sindikalne konference srednjih šol in dijaških domov

Na seji so članice in člani predsedstva obravnavali napovedane spremembe zakona o gimnazijah, zakona o poklicnem in tehničnem izobraževanju ter pravilnika o šolskem redu v srednjih šolah. Po seji je Sviz na šolsko ministrstvo že poslal nekaj pobud za spremembo pravilnika o šolskem redu. Člani predsedstva načeloma tudi ne nasprotujejo predlaganemu zakonu o gimnazijah, izjema je del, ki ureja delo z otroki s posebnimi potrebami. Sviz bo zbral tudi pripombe in predloge glede sprememb zakona o poklicnem in tehničnem izobraževanju ter jih naknadno posredoval ministrstvu.

23. MAJ 2006 * LJUBLJANA

62. seja Izvršilnega odbora Sviza

Na seji je bilo sprejeto stališče do sprememb in dopolnitev Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Sviz soglasja z ukinitvijo soglasja financerja pri plačevanju dodatne delovne uspešnosti zaposlenim v javnem sektorju, ne strinja pa se s spremembami načina plačevanja zmanjšane in povečane obsega učne obveznosti. Nasprotuje tudi predlogu, da bi merila, obseg in višino plačila za povečani obseg dela določila vlada z uredbo, ker sindikati na njeno vsebino ne morejo vplivati. Ob napovedanem spreminjanju zakona o delovnih razmerjih bo Sviz vztrajal pri že sprejetih stališčih o ohranitvi socialne države, ki pa ne izključuje racionalizacije le-te. Članice in člani Izvršilnega odbora Sviza so podprli tudi stališče Študentske in Dijaške organizacije Slovenije glede vpeljevanja šolnin. Tudi Sviz meni, da bi moralo biti izobraževanje javno dobro, brezplačno in tako dostopno vsem, ne glede na socialnoekonomsko poreklo, spol, starost, veroizpoved ali različna prepričanja.

[uvodnik]

Na napakah se nič ne naučimo

Iztekajoče se šolsko leto med drugim oznamuje razburjenje in nezadovoljstvo z merili za vpis v srednje šole, ki so bila spremenjena v naglici po ukinitvi zunanjega preverjanja znanja, o katerem so mnenja učiteljc in učiteljev sicer zelo deljena.

Stresnost, ki naj jo zamenja sproščeno ozračje, je bila glavni argument za ukinitvev zunanjega preverjanja. Sproščenosti pa od nikoder. V zadnjih dneh prebiramo o strahovih staršev in otrok, povezanih z vpisom v srednje šole, in o nemoči svetovalnih delavcev, ki staršem ne morejo pomagati, ker nimajo ustreznih podatkov. Na omizju o letošnjih merilih za vpis, ki jo je pripravila Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije, je ena od svetovalk opozorila, da otroci ne izbirajo več tekmovanj, ki jih veselijo, temveč tista, ki prinašajo točke. Da za tekmovanja starši najemajo inštruktorje. Da so na eni od štajerskih šol otrokom pomagali pri prostovoljnem delu, ker to na eni od celjskih gimnazij prinaša dodatne točke. Starši v stiski zaradi vpisa pritiskajo na učitelje, naj njihovim otrokom popravijo ocene, ker se ti sicer ne bodo mogli vpisati na želeno šolo.

Ko je Sviz ob ukinitvi ekstercev dobronamerno opozoril ministra, da nova merila niso domišljena in da nujno vodijo do pritiskov na učitelje, naj zvišajo ocene, nas je minister odpravil z zagotovitvijo, da se

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

to ne bo zgodilo. A se je! Najmanj, kar bi bil minister v tednih pred koncem šolskega leta, ko se zaključujejo ocene, dolžan storiti, je, da bi se javno in odločno postavil v bran strokovni avtonomiji učiteljev in jim ob poskusih vplivanja na njihove strokovne odločitve zagotovil vso podporo. Pa tega ni storil.

Ob ponovni spremembi Zakona o osnovni šoli, ki spreminja oblike in način izbire diferenciacije, se zgodba ponavlja. Strokovnjaki opozarjajo na nedorečenost in neustreznost sprememb, starši in učitelji pa na negotovost pri izbiri diferenciacije, saj bo svet šole lahko svojo odločitev o obliki diferenciacije vsako leto spreminjal. Sviz je ministru predlagal, naj zakonskih sprememb v Državni zbor ne vlaga po skrajšanem postopku, ker ta onemogoča poglobljen razmislek in brez potrebe omajuje možnost staršem in učiteljem, da bi s sodelovanjem v javni razpravi s pripombami pripomogli k zbolšanju predloga. V dobro kakovosti javnega šolstva in vseh državljanov in državljanek. A opozorila so bila zaman, predlagatelj sprememb je trmasto vztrajal pri svojem. Za uspešne učence je značilno, da ne ponavljajo napak, ki so jih storili. Poznamo pa tudi neuspešne učence.

[v središču]

So zasebne res boljše od javnih?

Po tistem, ko je minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver sredi letošnjega maja sodeloval na seji Slovenske škofovske konference, so se v javnosti znova sprožila ugibanja o intenzivnejšem ustanavljanju zasebnih šol pri nas. Minister in škofje so namreč govorili o razmerah v slovenskem šolstvu in predvidenih spremembah, izmenjali so tudi stališča in izkušnje z zasebnim šolstvom.

Če v Sloveniji že imamo nekaj zasebnih vrtcev in šol, pa je bila prvič jasno izražena tudi zamisel o ustanovitvi zasebne katoliške osnovne šole. Ustanovila naj bi jo rimskokatoliška cerkev, kot lokacija zanjo pa se omenja Šentvid v Ljubljani. Cerkev naj bi razmišljala tudi o ustanovitvi zasebnih srednjih strokovnih in poklicnih šol.

Minister dr. Milan Zver je sicer že nekajkrat povedal, da podpira razvoj zasebnega šolstva, na sestanku s škofi pa je celo poudaril, da ni zadovoljen z dozdajšnjim razvojem zasebnega šolstva pri nas in da bo treba civilni družbi (torej tudi cerkvi in gospodarstvu) omogočiti vstop v izobraževanje. Ker trenutna zakonodaja ustanavljanja zasebnih osnovnih in srednjih poklicnih in strokovnih šol ne omogoča oziroma je zelo zapletena, bo pač treba spremeniti zakone. Ustrezne spremembe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja naj bi tako ministrstvo predlagalo še letos. Minister zagotavlja, da naj bi se te spremembe sprejemale "po rednem postopku, a dovolj hitro, da bi potekale sinhrono z reformo poklicnega in strokovnega izobraževanja." Bomo videli.

Zasebne šole so pomembno dopolnilo javnega šolstva, saj ponujajo otrokom in njihovim staršem s posebnimi interesi ali prepričanji večjo raznovrstnost oblik in metod izobraževanja. A zmotno je misliti, da so dosežki učencev v zasebnih šolah boljši kot dosežki otrok v javnih. Nedavna raziskava dveh ameriških strokovnjakov z univerze Columbia o uspešnosti učencev, ki so primerljivi po socialnoekonomskem ozadju, celo kaže, da učenci v javnih šolah dosegajo boljše rezultate pri preskusih znanja v primerjavi z učenci v zasebnih šolah. Strokovnjaka Sarah Theule Lubienski in Christopher Lubienski sta v svoji raziskavi izhajala iz predvidevanja, da so učenci v zasebnih šolah uspešnejši, in pričakovala, da se bodo te hipoteze potrdile. A pokazalo se je prav obratno - njune ugotovitve so ovrgle mit, da so učenci v zasebnih šolah uspešnejši. Med podatki je zanimiv zlasti ta, da so učenci 8. razredov javnih šol dosegli v povprečju 6,5 točk več kot učenci v katoliških

šolah in 3,7 točk več od učencev v drugih zasebnih šolah. Vse te razlike so statistično pomembne.

Naš šolski minister je na svojih zadnjih nastopih nekajkrat omenil tudi vavčerje kot možnost, s katero bi starši lahko izbirali, ali bodo vpisali svojega otroka v javno ali zasebno šolo. Tokrat pustimo ob strani to, da bi bilo financiranje šolstva z vavčerskim sistemom vsaj sporno, če ne tudi v neskladju z ustavo (to dokazuje primer ZDA). Podatki zgoraj omenjene raziskave nazorno kažejo, da trditev zagovornikov vavčerjev o tem, da pomeni pošiljanje otrok v zasebne šole rešitev težav in pomanjkljivosti javnih šol, preprosto ne drži. Ne držijo pa niti izsledki tistih raziskav, ki primerjajo zgolj dosežke v javnih in zasebnih šolah, pri tem pa ne upoštevajo t. i. zunanješolskih dejavnikov. Znani so namreč podatki, da zasebne šole obiskuje več kot 80 odstotkov učencev z 'ugodnim' socialnoekonomskim položajem. V javnih šolah je takšnih učencev manj kot 40 odstotkov.

SANDI MODRIJAN

[ugodnosti]

Nova ugodnost za Svizove člane

Kakor smo že zapisali na naših straneh v Šolskih razgledih, se je Sviz dogovarjal s podjetjem Diners Club Slovenija o izdaji posebne Diners Club kartice le za naše člane. Diners Club Slovenija bo našim članicam in članom še pred koncem tega šolskega leta začel pošiljati kreditne kartice, ki bodo opremljene z logom Sviza. Kdor kartice ne bi želel uporabljati, jo lahko brez težav in stroškov vrne podjetju Diners. Člani bodo kartico sicer dobili brez odvečnih administrativnih ovir, pogoji za uporabo pa bodo ugodnejši, kot so sicer.

SVIZOV SVETOVALNI TELEFON ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18

torek od 16. do 18. ure, četrtek od 16. do 18. ure

SVIZOVE STRANI

[pogajanja]

V sklepnem obdobju dolgotrajnih pogajanj o novem plačnem sistemu v javnem sektorju se je ponovil scenarij iz leta 2002, ko so se stališča sindikatov javnega sektorja pri nekaterih pomembnih točkah zakona o sistemu plač v javnem sektorju razšla. Tudi tokrat je prišlo do razcepa znotraj sindikatov in skupina manjših sindikatov je vladi poslala svoj predlog o uvrstitvi delovnih mest v plačne razrede, s katerim pa Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS) ni soglašala.

Sviz in drugi štirje sindikati, vključeni v konfederacijo, so bili na sindikalnih usklajevanjih sistematično preglasovani, zato so se odločili izstopiti iz skupne pogajalske skupine in sklenili ustanoviti samostojno. O tem so obvestili tudi vodjo vladne pogajalske skupine in predlagali prilagoditev poslovnika pogajanj tako, da bi vanj zapisali obstoj dveh pogajalskih skupin sindikatov, ki se pogajata v interesu članic in članov, ki jih zastopata. Razlog za ustanovitev samostojne pogajalske skupine je tudi ta, da je vladna stran za legitimni pogajalski predlog sprejela predlog uvrstitve orientacijskih delovnih mest skupine sindikatov, ki pa ni bil usklajen v takrat še enotni pogajalski skupini sindikatov in ga ni podpisal vodja sindikalne pogajalske skupine.

Skupina sindikatov je z vlado 23. maja letos parafirala dogovor o dvigu plač v javnem sektorju (zvišale naj bi se 1. julija letos). Predstavniki KSJS se s tem dogovorom niso strinjali in ga zato niso parafirali. Prav tako niso bili navzoči ob podpisu izjave o usklajenosti novele zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Dogovor o dvigu plač sicer prinaša 1,3-odstotno povišanje plač, kar pa ne zagotavlja njihovega realnega povečanja kljub ugodni rasti produktivnosti v naši državi. Vključno z deležem, ki se namenja za odpravo razlik med plačami javnih uslužbencev, je višina dogovorjenega dviga plač taka, kot jo je vlada predvidela v proračunskem memorandumu za to leto. Zanimivo je, da so temu vsi sindikati v javnem sektorju od lanske jeseni nasprotovali in zavračali kot nesprejemljivo, zdaj pa so nekateri sindikati to sprejeli. Sindikati v konfederaciji se zato sprašujejo, zakaj so bila ta dolgotrajna pogajanja sploh potrebna, če je vlada na koncu uveljavila tisto, kar je predlagala že povsem na začetku. Nekaj dni po podpisu dogovora o dvigu plač (za 1,3 odstotka) med vlado in delom sindikatov je konfederacija predstavila tudi svoj predlog letošnjega povečanja plač - KSJS je predlagala 2,5-odstotno povečanje, in sicer povečanje plač za dva odstotka, preostalo bi bilo izplačano ob koncu leta kot božičnica.

29. maja letos so se člani predsedstva konfederacije na njihovo pobudo sestali z ministrom za javno upravo. Dr. Gregorja Viranta so seznanili z razlogi za zavrnitev nekaterih določb novele zakona o sistemu plač ter obenem ostro protestirali, ker vladna pogajalska skupina predlogov in stališč sindikatov, članov KSJS, pri usklajevanju sprememb zakona ni obravnavala enakopravno, čeprav njeni pogajalci zastopajo večino zaposlenih v javnem sektorju.

[svizova skupščina]

Volitve

Na letošnji zadnji novembrski in prvi decembrski dan bo v Podčetrtku potekala 7. Skupščina Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije. Sredi maja je začel teči rok za volitve sindikalnih zaupnikov v zavodih. Glede na sklep z zadnje skupščine 15. septembra letos poteče mandat vsem dosedanjim sindikalnim zaupnikom, zato je to zadnji dan za sklic zбора članov zavoda.

Zbor članov zavoda mora biti sicer sklican vsaj tri dni pred samim zborom, na njem pa mora biti navzočih več kot pol članov sindikata zavoda. Treba je poskrbeti za zapisnik, iz katerega naj bodo razvidni prisotnost članic in članov, dnevni red, izvolitev volilne komisije in sklep o načinu glasovanja (tajno ali javno). Na volitvah se izvoli sindikalnega zaupnika in tri člane nadzornega odbora, lahko pa tudi izvršilni odbor, če le-ta obstaja na zavodu. Na spletnem naslovu <http://www.sviz.si/?page=si/predpisi/7-skupscina-volitve> se nahajajo vsi obrazci, ki jih je treba izpolniti ob zapisniku zбора članov. Ob morebitnih nejasnostih ali vprašanjih se je mogoče obrniti na predsednico ali predsednika območnega odbora ali neposredno na Glavni odbor, Oražnova ulica 3, Ljubljana (Marjan.Gojkovic@sviz.si ali 01 244 09 04).

[mednarodno]

MAKEDONIJA

Vlada goljufa učitelje

Makedonski sindikat izobraževanja, znanosti in kulture SONK je februarja letos z vlado podpisal sporazum o povišanju plač, ki bi moral začeti veljati 10. maja. Podpis sporazuma je bil po mesecih onemogočanja dela sindikata in različnih pritiskov s strani vlade prvi in pomemben znak, da bo makedonska vlada morda končno začela upoštevati sindikat in spoštovati socialni dialog.

Vseeno se to ni zgodilo - predstavniki makedonskega šolskega in finančnega ministrstva so namreč le dan pred tem, ko bi morali učitelji glede na februarski dogovor prejeti višje plače, obiskali SONK in predstavnike sindikata obvestili, da povišanja plač ne bo. Vlada je to skušala opravičiti z izgovorom, da je pri prvotnem izračunu stroškov, ki naj bi nastali zaradi povišanja plač, naredila napako in ni predvidela tolikšnih izdatkov. Čeprav je predsednik vlade s sindikatom februarja letos podpisal sporazum o povišanju plač, so te ostale nespremenjene. Vlada od SONK-a zdaj zahteva, naj zniža koeficiente za posamezne poklice, tako da bi se makedonskim učiteljem plača vseeno zvišala, a manj, kot je bilo dogovorjeno in tudi že podpisano. SONK je ta predlog zavrnil in od vlade zahteva, naj spoštuje podpisani sporazum, zagrozil je tudi s stavko.

Poznavalci razmer v Makedoniji ocenjujejo, da se želi vlada zgolj maščevati sindikatu, ki je javno kritiziral nekatere dele novega zakona o izobraževanju. SONK je dejansko opozoril, da ni bil niti seznanjen niti povabljen k sodelovanju ob pripravljavanju novega zakona, ki bo vplival na delovne razmere vseh makedonskih učiteljic in učiteljev.

DANSKA

Spremembe v danskih osnovnih šolah

V danskih osnovnih šolah (t. i. *Folkeskole*) potekajo po besedah danskega sindikata DLF dramatične spremembe.

Septembra lani je danski parlament podprl vpeljavo desetih nacionalnih preskusov v tamkajšnje osnovne šole. Dotlej je obstajalo le eno nacionalno preverjanje znanja, in sicer po 9. razredu, ko so učenci zapuščali osnovno šolo. Novi zakon, ki je začel veljati aprila letos, pa prinaša spremembe že v prihodnjem šolskem letu za učence v vseh osnovnih šolah. Pisali bodo preskuse znanja iz danskega jezika (v 2., 4., 6. in 8. razredu), matematike (v 3. in 6. razredu), angleškega jezika (v 7. razredu) ter fizike ali kemije, geografije in biologije (v 8. razredu). Dosežki bodo zaupni in ne bodo smeli biti objavljeni.

Januarja letos je danski parlament odločil o še eni pomembni spremembi - poslanci so podprli nove cilje osnovne šole. Tako naj bi bil po novem večji poudarek na znanju in spretnostih učencev, manj pa naj bi bile poudarjene spretnosti medsebojnega sodelovanja in osebnostni razvoj posameznika. Skupni rezultati nacionalnih preskusov znanja naj bi bili objavljeni (rezultati preskusov na državni ravni), vpeljani naj bi bili t. i. učni načrti učencev za vsakega posameznega učenca, prav tako naj bi se povišalo število ur danščine in zgodovine. O sprejemu tega zakona prav v teh dneh razpravlja danski parlament.

Danski učitelji so zelo nezadovoljni z obema spremembama in so marca letos že pripravili tudi množične demonstracije proti takšnim spremembam. Tem poleg sindikalistov nasprotujejo tudi strokovnjaki, kulturniki, znani poslovneži in druge znane javne osebnosti, a zaenkrat brez posebnega učinka. Učitelje skrbi zlasti, da se bo zaradi osredotočanja na pogoste preskuse znanja pouk skrčil zgolj na poučevanje tega, kar bodo zahtevala ta preverjanja. Kljub prepovedi objavljanja dosežkov na preskusih znanja posameznih šol učitelje skrbi tudi to, da bo ne glede na to določbo prišlo do rangiranja šol, kot se je to zgodilo v drugih državah ob podobnih spremembah.

JUŽNA KOREJA

Ogroženi učitelji

Nedavno je korejsko javnost vznemiril posnetek z osnovne šole v osrednjem delu Južne Koreje. Nekateri starši, ki so bili nezadovoljni z delom mlade učiteljice in nekaterimi njenimi učnimi metodami, so to učiteljico prisilili, da je pokleknila pred njimi in navzočimi novinarji. Učiteljica je bila ob tem dogodku ponižana do skrajnosti, njena avtoriteta povsem porušena, celoten dogodek pa so posnele televizijske kamere. Posnetek je bil predvajan po vsej državi in je sprožil zelo negativne odzive.

Dan po dogodku so se vsi trije vpleteni starši prizadeti učiteljici javno opravičili in poudarili, da svoje dejanje obžalujejo. Novinarsko konferenco so pripravili tudi v korejski federaciji učiteljskih združenj (KFTA) in poudarili, da mora država učiteljem nujno omogočiti delo v varnih razmerah in zaščititi njihovi avtoriteto ter avtonomijo.

Sicer pa je KFTA le nekaj dni pred omenjenim dogodkom predstavil tudi izsledke raziskave o poseganju v učiteljevo avtoriteto. Ugotovili so, da v delo učiteljev največ posegajo prav starši, s to težavo pa se večkrat spoprijemajo učiteljice. Glede na leto prej, so bili lani v korejskih šolah učitelji deležni za 30 odstotkov več žalitev, zmerjanja in groženj. KFTA je v svojem poročilu kot problematične izpostavil tudi zasebne šole. Tudi v njih imajo učitelji največ težav prav z ohranjanjem strokovne avtonomije in avtoritete. V zasebnih šolah imajo učitelji neurejen status in niso dovolj zaščiteni, tako da so lahko kadar koli premeščeni na drugo delovno mesto ali prisiljeni, da se prvi upokojijo.

[pravna pisarna]

Piše TONE SELIŠKAR

Dopust za nego in varstvo otroka

Ob rojstvu otroka se pojavlja veliko vprašanj, povezanih s porodniškim dopustom, rednim dopustom, ki se prenaša v naslednje leto, pa tudi z dopustom za nego in varstvo otroka, ki se izrablja razmeroma redko, prav tako tudi očetovski dopust. Oče ima pravico izrabiti 90 dni očetovskega dopusta. Ta pravica je neprenosljiva. V posameznih primerih očetu ta pravica ne pripada, in sicer, če se otrok rodi mrtev, če je očetu odvzeta roditeljska pravica ter v primeru, da oče otroka ne varuje. Oče mora izrabiti 15 dni očetovskega dopusta med porodniškim dopustom matere. Preostanek - 75 dni - lahko izrabiti do otrokovega 8. leta in to v obliki polne odsotnosti z dela. Ta pravica mu seveda ne pripada, če koristi porodniški dopust.

Eden od staršev ima pravico do 260 dni dopusta za nego in varstvo otroka neposredno po preteku porodniškega dopusta. Ob rojstvu dvojčkov se ta dopust podaljša za nadaljnjih 90 dni. Če varujeta starša dva otroka, stara do 8 let, se podaljša dopust za 30 dni, za tri otroke pa za 60 dni. Dnevi dopusta se seštevajo. Del dopusta za nego in varstvo otroka v trajanju največ 75 dni se lahko prenese in izrabiti do otrokovega 8. leta.

Starša se morata pisno dogovoriti o izrabi za nego in varstvo otroka najpozneje 30 dni pred potekom porodniškega dopusta, dogovor morata predložiti centru za socialno varstvo skupaj z zahtevo za uveljavljanje te pravice ter z njim seznaniti delodajalca. Če dopust za nego in varstvo izrabiti le eden od staršev, pisni dogovor ni potreben.

Dopust za nego in varstvo otroka se izrabiti v strnjem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. O časovni razporeditvi delne odsotnosti z dela se morata dogovoriti starša in delodajalec. Če do tega dogovora ne pride, določa o izrabi center, pri čemer najprej upošteva otrokove koristi.

Oba starša ne moreta hkrati izrabljati dopusta za nego in varstvo otroka v obliki polne odsotnosti z dela, razen ob rojstvu dveh ali več otrok, ob rojstvu otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, ter ob rojstvu otroka v primeru, da starša že varujeta najmanj dva otroka do 8 let. Enako velja v primeru, če že varujeta otroka, ki potrebuje posebno varstvo in nego.

Med koriščenjem očetovskega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otroka staršu, ki to pravico koristi, pripada nadomestilo. Očetu pripada za 15 dni očetovsko nadomestilo, za 75 dni pa mu Republika Slovenija zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od višine minimalne plače. Med dopustom za nego in varstvo otroka pripada staršu pravica do nadomestila.

Osnova za obračun nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za starševski dopust. Nadomestilo je navzgor omejeno do največ dvainpolkratnika povprečne mesečne plače v RS ter navzdol do najmanj 55 odstotkov minimalne plače. To pomeni, da nadomestilo ne more biti višje od približno 580.000 tolarjev bruto in ne nižje od 61.100.

Upravičenci do starševskih nadomestil, ki jim je med starševskim dopustom prenehalo delovno razmerje, so obvezno pokojninsko in zdravstveno zavarovani, prispevke pa plačuje deloma upravičenec, deloma država.

[predstavitve]

Območni odbor Jesenice

Območni odbor Sviza Jesenice pokriva območje treh občin, in sicer občine Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica. Spada med manjša območja in ima 509 članov. Ti prihajajo s šestih osnovnih šol, dveh srednjih šol, s po ene osnovne šole s prilagojenim programom, glasbene šole in vzgojno-varstvene organizacije ter iz Gornjesavskega muzeja Jesenice.

Sindikalni zaupniki se na sejah srečujejo večkrat na leto. Pohvalim naj vse zaupnice in zaupnike, saj se jih večina redno udeležuje sej. Pri svojem delu se trudimo biti strokovni, odgovorni in solidarni. Rešujemo težave posameznih članov z našega območja, vsako leto razdelimo kar nekaj solidarnostnih pomoči, izmenjujemo si izkušnje, se seznanjamo z aktualnimi dogodki, spremembami šolske zakonodaje in se redno pridružujemo vsem Svizovim akcijam. Po potrebi sodelujemo tudi s sosednjimi območnimi odbori - z odboroma Radovljica in Kranj.

Člani našega območnega odbora lahko varčujejo v Blagajni vzajemne pomoči. Za to obliko varčevanja se jih je odločila tretjina. Po osmih mesecih varčevanja člani dobijo brezobrestni kredit z možnostjo obročnega odplačevanja.

Naši člani se radi udeležujejo različnih športnih srečanj, ki jih pripravlja območni odbor. Vsako leto se tako srečamo na odbojškem turnirju, na katerem se pomerijo ekipe posameznih šol. Turnir sklenemo z družabnim srečanjem. Že tradicionalno pripravimo tudi sankško tekmovalje Memorial Antona Dežmana. Že drugo leto območni odbor Jesenice omogoča našim članom popust pri kohanju in uporabi savne v Aqua Larix v Kranjski Gori.

Območni odbor razpolaga tudi s počitniškimi zmogljivostmi, in sicer z brunarico v Podčetrtku, hišo v Čatežu in garsonjero v Stinici na Hrvaškem. Interesa za uporabo teh zmogljivosti je v zadnjih letih precej manj, zato jih ponudimo tudi članom drugih območnih odborov Sviza. Letos še zmeraj sprejemamo prijave za letovanje v Termah Čatež.

O varstvu in zaščiti svojih pravic se člani območnega odbora lahko posvetujejo s pooblaščenim pravnikom Mojco Košir, ki naše člane po potrebi zastopa tudi na sodišču. Pogosto naši člani zaprosijo za pravne nasvete tudi pravno službo na Glavnem odboru Sviza. Ob tej priložnosti bi se rada v imenu članov območja pravni službi Glavnega odbora tudi zahvalila.

Sviz je v preteklih letih dosegel pomembne uspehe za vse zaposlene v vzgoji, šolstvu, znanosti in kulturi. Članstvo v Svizu naj bi bilo zato izraz podpore vsem prizadevanjem.

Želim, da bi bili naši člani z delovanjem Sviza in našega območnega odbora zadovoljni, veseli pa bomo tudi novih zamisli in pobud za delovanje.

Mojca Klavžar